

Uudenmaan kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (UKKE) -rahoitusta saaneiden hankkeiden arviointi

Maakuntahallitus 30.01.2023 § 8
224/02.08.01.00/2022

Tiivistelmä

Uudenmaanliitto toteutti UKKE-rahoitushaun 8.12.2020 - 31.3.2021 (4.9 milj.€) koronakriisistä elpymiseen ja jälleenrakennukseen liittyviin toimenpiteisiin Uudenmaan alueellisen selviytymissuunnitelman perusteella. Maakuntahallitukselle esitetään, että se merkitsee tiedoksi rahoitushaun ja sen puitteissa rahoitettujen hankkeiden arvioinnin, joka selostetaan kokouksessa.

Selostus

Koronakriisin edelleen pitkittyessä, Uudenmaan liitto avasi rahoitushaun alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman määrärahasta (AKKE) 8.12.2020 jatkuvana hakuna. Käytettävissä oli TEM:n myöntämät 4.9 miljoonaa euroa koronakriisistä elpymiseen ja jälleenrakennukseen liittyviin toimenpiteisiin alueellisen selviytymissuunnitelman perusteella. Euromäärältään kyseessä oli liiton historian suurin AKKE-rahoitushaku.

Hankkeiden tuli tukea yhteiskunnan turvallista palautumista koronakriisistä ja estää koronakriisistä aiheutuvien pitkäaikaisten haittavaikutusten syntymistä sekä vahvistaa luottamusta. Haku päättyi 30.3.2021, jolloin koko rahoitus oli sidottu kaikkiaan 35 hankkeelle toteuttajakirjon ollessa todella laaja korkeakouluista kuntiin ja yhdistyksiin. Hankekoko vaihteli 38 000 euron ja 400 000 euron välillä.

Uudenmaan liitto kilpailutti syksyllä 2022 ulkopuolisen toimijan arvioimaan UKKE-hakukierrosta ja sen puitteissa rahoitettujen hankkeiden toteutusta ja vaikuttavuutta. Arvioinnin toteutti Owl Group Oy aineistoanalyysin, hakijoiden, yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien haastattelujen, työpajojen, itsearviointin ja asiantuntija-analyysin keinoin ajalla 1.9.2022 – 30.1.2023.

Evaluoinnin mukaan

- Uudenmaan AKKE-rahoituksen jatkuva hakumenettely ja -prosessi ovat olleet toimivia.
- hankkeet ovat kohdentuneet hyvin suhteessa rahoituksen tavoitteisiin.
- hankkeet toteutuivat pääosin suunnitellusti ja tavoitteisiin päästen
- yhteistyö ja verkostomainen työskentely ovat olleet keskeisiä tekijöitä onnistuneissa toteutuksissa
- rahoituksella on ollut merkittävä lisäarvoa hankkeiden toteutuksen kannalta
- vaikutukset jalkautuvat hankkeiden kohderyhmien lisäksi hankeorganisaatioihin, sidosryhmiin, maakuntaan sekä tätä laajemmin

Mahdollisia tulevia hakuja silmällä pitäen Owal group toteaa, että

- rahoituksen joustavuutta ja ketteryyttä pidetään myös jatkoon kannalta erittäin tärkeänä. Rahoituksen joustavat ehdot esimerkiksi teemojen osalta mahdollistavat myös jatkossa nopean toiminnan ja tuen kohdentamisen sitä tarvitseville aloille erilaisissa kriisitilanteissa.
- tulevilla hakukierroksilla tulee varmistaa raportointiohjeiden ja -pohjien selkeys, jotta hanketoimijat saavat toteutettua raportoinnin yhdenmukaisesti ylimääräistä työtä välttämällä.
- jatkossa hankkeiden tulosviestintää voitaisiin vahvistaa tulosten tunnettuuden ja hankkeiden vaikuttavuuden lisäämiseksi. Laajan hankekirjon tulosviestintä on vaihdellut paljon, eikä näistä voida tehdä yleistystä hankkeiden sisältötyypeittäin. Valtaosa hankkeista viestii kuitenkin vain hanketoimijoille ja / tai organisaation omille sidosryhmille.
- vaikuttavuutta vahvistaisivat myös yhteistyön tukeminen ja siihen ohjaaminen sekä hanketoteutuksiin paremmin kohdentuvien mittarien ja indikaattorien lisääminen rahoittajan indikaattorien rinnalle. Arvioinnin perusteella rahoitetut hankkeet pääosin saavuttivat tavoitteensa ja saivat hyvää palautetta kohderyhmiltään. Uudenmaan kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen UKKE-rahoituksen voidaan todeta vaikuttaneen positiivisesti alueen toimijoiden koronavaikeuksista selviytymisen jälkeiseen aikaan.

Owal Groupin saamiin tuloksiin heijastui jonkin verran mm. se seikka, että hankkeiden koolle ei asetettu ala- tai ylärajaa. Hakukierrokseen osallistui runsaasti pieniä, ja erityisesti kolmannen sektorin hakijoita, joilla ei ollut aiempaa kokemusta hankerahoituksesta tai projektien toteuttamisesta. Myös hankkeiden toteuttajien heterogeenisuus ja hankekoon suuri vaihtelu haastoi arvioinnin yhteismitallisuutta. Lisäksi käytännössä jatkuva haku aiheutti sen, että rahoituksen loppuessa loppuvaiheessa jouduttiin hylkäämään hyviäkin hankkeita. Lopuksi suuri osa hankkeista oli evaluoinnin toteutusaikana vielä kesken, jolloin niiden tavoitteiden saavuttamista ja vaikuttavuutta oli vaikea arvioida.

Asian taustat

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi Uudenmaan liitolle VN 22.10.2020 tekemän päätöksen perusteella AKKE-rahoitusta (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen Uudenmaalle koronavaikeuksista elpymiseen ja jälleenrakennukseen liittyviin toimenpiteisiin alueellisen selviytymissuunnitelman perusteella 3,911 M€, sekä 4.2.2021 maakunnan omaehtoisen kehittämisen AKKE-rahoitusta 1,049 M€ kohdennettavaksi Suomen hallituksen aluekehittämispäätöstä ja maakuntaohjelmien toimeenpanoa edistäviin kohteisiin.

Uudenmaan liitto käynnisti 8.12.2020 rahoitushaun ”UKKE-hakuna” (Uudenmaan kestävä kasvun ja elinvoiman rahoituskierros). Hankkeiden tuli tukea yhteiskunnan turvallista palautumista koronavaikeuksista ja estää koronavaikeuksista aiheutuvien pitkäaikaisten haittavaikutusten syntymistä sekä vahvistaa luottamusta. Hankkeiden tuli toteuttaa Uudenmaan selviytymissuunnitelmaa vuosille 2020–2023, Uusimaa-ohjelma 2.0:aa ja Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategiaa.

Rahoituksen prioriteetteina olivat hankkeet, joilla

- nopeutetaan uusmaalaisten yritysten elpymistä ja uutta taloudellista kasvua,
- vahvistetaan innovaatiotoimintaa, uusia ekosysteemejä ja / tai on tätä tukeva esiselvitys
- vahvistetaan uusmaalaisten uskoa tulevaan sekä panostetaan luovien alojen toiminnan elpymiseen.

Etusijalle asetettiin hankkeet, joissa oli vahvaa yhteistyötä ja verkostotoimintaa, jotka edistivät aktiivisesti elinkeinojen rakennemuutosta ja vahvistivat alueen muutosjoustavuutta, jotka saivat aikaan innovatiivisten kokeilujen avulla uutta liiketoimintaa ja jotka olivat nopeasti käynnistettäviä ja toteutettavia, tai loivat perustaa suuremmille muulla rahoituksella toteutettaville hankekokonaisuuksille. Erikseen haussa mainittiin tavoitteena luovien alojen elpyminen. Hakemuksia saatiin 93 ja rahoitusta myönnettiin 35 hankkeelle.

TEM:n rahoituspäätöksen ja maksatuspäätöksen mukaan Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan myöntämisessä, käyttämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa on noudatettava alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annettua lakia (8/2014), rahoituslakia, sekä valtioneuvoston asetusta alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta (357/2014), rahoitusasetusta sekä soveltuvin osin valtionavustuslakia (688/2001) ¹⁾. Rahoitus oli käytettävä 31.12.2023 mennessä.

Uudenmaan liiton Owl Goupilta tilaaman toimeksiannon tavoitteena on ollut arvioida UKKE-rahoitushaun myönteisen rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden muodostaman kokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista, toteutusta ja vaikuttavuuteen sekä hankkeiden valinta- ja hallinnointiprosessia. AKKE-hankkeita on arvioitu mm. niiden omia tavoitteita sekä liiton asettamia haun prioriteetteja vasten. Hankkeiden toteutuksen ja tavoitteiden saavuttamisen tarkastelu perustuu hankkeiden ja näiden sidosryhmien omiin arvioihin.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus merkitsee Uudenmaan kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (UKKE) -rahoitushaun ja sen puitteissa rahoitettujen hankkeiden arviointiraportin tiedoksi.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaisesti.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Outi Ervasti